

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/437/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614205060
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614205060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a členiek senátu JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne Y. Š., X.. X. X. XXXX, L. P., V. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Valérom Podolskim, advokátom Humenné, Námestie slobody 1, proti žalovanej H.. E. G., X.. XX.XX.XXXX, L. R. X. Y., F. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Martinom Bašistom, advokátom, Poprad, Štefánikova 8, o odvolaní Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, proti rozsudku 2C/130/2014-114 z 9.4.2015 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, v ktorej žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie sumy 356,05 € s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 8.9.2012 do zaplatenia, vo výroku o priznaných trovách právneho zastúpenia vo výške 584,66 € a vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok.

P r i z n á v a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej a Komunálnej poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 587,05 eur, s úrokmi z omeškania 9 % ročne zo sumy 231 eur od 18. 3. 2012 do zaplatenia a úrokmi z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 356,05 eur od 8. 9. 2012 do zaplatenia, ako aj nahradiť jej trovy konania vo výške 584,66 eur, to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalovanú tiež zaviazal zaplatiť na účet okresného súdu súdny poplatok vo výške 35 eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 587,05 € s prísl. argumentujúc tým, že žalovaná jej spôsobila ujmu na zdraví, avšak trestné stíhanie vedené voči nej bolo podmienene zastavené uznesením z 1.10.2012 pod sp.zn. 1T/54/2012 Okresného súdu Humenné a ona so svojím nárokom na náhradu škody bola odkázaná na občianske súdne konanie, pričom si uplatnila nárok na bolestné v sume 231, €, ako aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 356,05 €. Prihliadal na obranu žalovanej, ktorá namietala, že o danej poistnej udalosti upovedomila Komunálnu poisťovňu a.s. a voči tejto si žalobkyňa mohla uplatňovať všetky nároky. Vzal do úvahy tiež argumentáciu vedľajšieho účastníka - Komunálnej poisťovne a.s. Vienna Insurance Group, ktorá okrem iného namietala premlčanie celého uplatneného nároku. Z uznesenia Okresného súdu Humenné 1T/54/2012-156 zo dňa 1.10.2012 mu vyplynulo, že trestné stíhanie proti obvinenej - žalovanej pre skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví bolo podmienene zastavené a žalobkyňa ako poškodená so svojím nárokom bola odkázaná na občianske súdne konanie. Právne vec posúdil podľa § 420 ods. 1,3, § 444 Obč.zákonníka, ako aj § 153 ods. 1 a § 160 ods. 1 O.s.p. a mal za to, že žalovaná dňa 8.12.2011 zavinila dopravnú nehodu tým, že nedala prednosť chodcom, a to žalobkyni

a jej maloletému synovi a spôsobila im tak zranenia. Pri vysporiadaní sa s námietkou premlčania vznesenou vedľajším účastníkom prihladal na § 100 ods. 1, § 106 ods. 1,2 a § 112 Obč.zákonníka a vzal do úvahy, že žalobkyňa si v rámci plynutia premlčacej doby dňa 13.3.2012 riadne uplatnila svoje právo poškodeného na náhradu škody v trestnom konaní a plynutie premlčacej doby sa od tohto momentu zastavilo. Premlčacia doba takto spočívala počas viac ako 8 mesiacov a keďže žaloba súdu bola doručená 18.3.2014, bola podaná včas. Pri druhej časti uplatneného nároku bol toho názoru, že trovy právneho zastúpenia žalobkyne v trestnom konaní vznikli v dôsledku protiprávneho konania žalovanej a iba skutočnosť, že o nich nebolo rozhodnuté v trestnom konaní nezakladá stav, že by poškodená týchto práv bola zbavená. V dôsledku vyplatenia trov došlo k zmenšeniu jej majetku vo výške 356,05 € a v dôsledku verifikovania vyúčtovania trov právneho zastupovania v trestnom konaní mal za to, že aj tento nárok bol uplatnený v zákonnej výške a žalobe preto v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalobkyne priznal trovy právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej služby po 38,18 €, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie žaloby zo 17.3.2014, za účasť na meritórnych pojednávaniach 16.10.2014, 24.11.2014 a 9.4.2015, ako aj za podanie vyjadrenia k vyjadreniu vedľajšieho účastníka.

3. Rozsudok vo výrokoch, ktorými súd priznal žalobkyne sumu 356,05 € s úrokmi z omeškania od 8.9.2012 do zaplatenia, ako aj nahradiť jej trovy právneho zastúpenia vo výške 584,66 € napadla včas podaným odvolaním Komunálna poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group a napadla aj súvisiaci výrok o povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Nesúhlasila s účtovaním trov právneho zastúpenia za uplatnenie nároku na náhradu škody z dňa 14.3.2012 a za uplatnenie nároku na úroky z omeškania zo dňa 20.3.2012, keď aj v súvislosti s časovou následnosťou týchto úkonov nie je žiaden dôvod, aby sa za účelné uplatňovanie práva považovalo uplatnenie najprv istiny a s odstupom 7 dní úroku z omeškania. Spochybnila tiež priznané trovy právneho zastúpenia v konaní za úkon - vyjadrenie zo dňa 18.11.2014, keďže právny zástupca žalobkyne sa mohol vyjadriť priamo na pojednávaní 24.11.2014 a nešlo ani o vyjadrenie vyžiadané súdom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhla rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny a priznať jej trovy odvolacieho konania. Podľa jej názoru akési spochybňovanie výšky časti škody v sume 356,05 € nie je namieste, a to aj s poukazom na skutočnosť, že predmetnú časť škody tak žalovaná, ako ani vedľajší účastník počas konania na súde prvého stupňa nenamietali a obmedzili sa len na účelové naťahovanie a predražovanie celého konania vznesením námietky premlčania. Zdôvodnila, prečo osobitnými podaniami si uplatňovala nárok na náhradu škody po záverečnom preštudovaní spisu a prečo samostatne vyčíslovala úroky z omeškania, keďže tieto úroky boli viazané až na záverečné preštudovanie spisu a nebolo možné ich uplatňovať skôr. Trvala na priznaní náhrady trov v konaní aj za podanie z 18.11.2014, pri ktorom išlo o rozsiahlu písomnú reakciu na predchádzajúce hrubo zavádzajúce písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP účinného od 1.7.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolanie Komunálnej poisťovne a.s. Vienna Insurance Group ako podané včas, v čase rozhodnom oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 ods. 1,2 CSP a z hľadísk uplatneného odvolacieho dôvodu § 205 ods. 2 písm. f/ v spojení s § 470 ods. 2 vety prvej CSP - v CSP odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

6. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.09.2016 o 09.50 hod. v pojednávacej miestnosti č. 202, na 2.poschodí, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené 23.9.2016 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP.

7. Komunálna poisťovňa v odvolaní namietala odvolacie dôvody v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. účinného v čase podania odvolania, t.j., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle CSP účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu ide o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h/.

8. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikáciu práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

9. Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

10. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo, že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až 135 účinných v čase jeho rozhodovania alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy hodnotil podľa § 132 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

12. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Ani odvolacie námietky poisťovne nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť jeho zmenu.

13. Žiada sa dodať, že nadobudnutím účinnosti zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku Komunálna poisťovňa a.s. stratila postavenie vedľajšieho účastníka, odvolací súd sa však jej odvolaním zaoberal po meritórnej stránke, berúc do úvahy aj právnu úpravu aktuálnu do 30.6.2016.

14. Komunálna poisťovňa a.s. v odvolaní spochybnila priznanie trov právneho zastúpenia žalobkyne v trestnom konaní vo výške 356,05 €, pričom však v konaní pred súdom prvej inštancie argumentovala hlavne premičaním celého uplatneného nároku. Súd prvej inštancie sa mimochodom možným premičaním nároku v napadnutom rozhodnutí vysporiadal veľmi podrobne a presvedčivo, v dôsledku čoho poisťovňa už v odvolaní zrejme premičaním nároku ďalej neargumentovala. Jej tvrdenia použité v odvolaní tak vo veľkej miere možno pokladať za nové skutočnosti, doposiaľ v konaní nepoužité.

15. Podľa § 205a ods. 1 tohto ustanovenia skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa môžu byť odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

16. Podľa ods. 2 cit. ust. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2, podľa ktorého vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e), kedy je súd povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí, o ktorý prípad sa v tomto konaní nejedná.

17. Ak nejde o veci uvedené v 120 ods. 2 O.s.p., súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

18. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V § 120 ods. 4 O.s.p. je upravená poučovacia povinnosť súdu, podľa ktorej súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

19. Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení sa odvolací súd zaoberal tým, či na strane poisťovne boli splnené podmienky na zmenu (rozšírenie) argumentácie oproti stavu v konaní pred súdom prvej inštancie.

20. V § 205a O.s.p. bol zakotvený systém neúplnej apelácie, ktorý sa týka preskúmania rozsudkov, ktorými sa rozhodovalo vo veci samej. Vzhľadom na uvedené nemožno prihliadať na nové tvrdenia poisťovne, ktoré v rozpore s § 205a O.s.p. boli prezentované až v odvolaní.

21. Bez ohľadu na uvedené však súd prvej inštancie rozhodol správne, ak žalobkyni priznal celý uplatnený nárok, vrátane ňou vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Aj tieto náklady vzniknuté pri uplatňovaní nároku v trestnom konaní sú totiž majetkovou ujmom, ktorá žalobkyni vznikla v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej.

22. Nemožno spochybňovať uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia osobitne za podania zo 14.3.2012 a z 20.3.2012, a to s prihliadnutím na charakter trestného konania, jeho jednotlivé fázy a obsah týchto podaní. V podaní zo 14.3.2012 si žalobkyňa v trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody v zmysle § 46 ods. 3 Trestného poriadku a po preštudovaní spisu (16.3.2012) si samostatným konaním uplatnila aj nárok na úroky z omeškania (od 18.3.2012), a to za dobu od záverečného preštudovania spisu do zaplataenia pohľadávky.

23. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania, pokladajúc i vyjadrenie z 18.11.2014 za účelný úkon právnej služby. Na pojednávaní 16.10.2014 totiž zástupcovi žalobkyne krátkou cestou bolo doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka a bola mu poskytnutá lehota na vyjadrenie sa k nemu. Dňa 20.11.2014 zástupca žalobkyne súdu prvej inštancie doručil obsiahle podanie, v ktorom reagoval na námietku premlčania vznesenú poisťovňou a aj keď 24.11.2014 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, z hľadiska plynulosti vedenia konania a možnosti aj súdu oboznámiť sa s argumentáciou procesnej strany žalobkyni nemožno vyčítať, že sa neobmedzila len na prednesenie argumentov priamo na pojednávaní, ale reagovala samostatným podaním.

24. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1,2 CSP. Odvolací súd teda rozhodol len o nároku na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto jej odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej aj bývalej vedľajšej účastníčke. Pri rozhodovaní o výške náhrady trov sa súd prvej inštancie vyporiada tiež s procesným postavením poisťovne, skúmajúc, či ju možno pokladať za intervenienta (§ 81 a nasl. CSP).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).